

[Chr. Rasmussen.]

foreningerne vil få mindre midler at arbejde med, idet det samtidig foreslås, at lovens løbetid begrænses til 1956—57 i stedet for som foreslået af ministeren til 1959—60. Endvidere foreslår mindretallet lånebeløbet til de enkelte medlemmer forhøjet til 2 500 kr., til nybegyndere dog til 3 000 kr. Dette er nøjagtig det samme som foreslået af flertallet, således at det kun er formålsparagraffen, der skiller os.

I formålsparagraffen foreslår flertallet en lille ændring, idet man ønsker ordet „hjælpe-midler“ ændret til „driftsmidler“.

Når der fra alle sider har været ønske om forhøjelse af lånebeløbet til de enkelte medlemmer, er det ud fra ønsket om at kunne yde en virkelig støtte til indkøb af gode dyr og tidssvarende maskiner og redskaber, ting, der kan virke produktionsfremmende i tiden fremover.

Da mindretallet imidlertid har stillet ændringsforslagene som et samlet hele, må jeg anbefale, at man stemmer imod disse ændringer og iøvrigt stemmer for lovforslaget med de af flertallet foreslåede og af ministeren tiltrådte ændringer.

Foged: På mindretallets, konservatives og venstres, vegne vil jeg gerne til indledning sige, at de indkøbsforeninger for mindre jordbrugere, der omfattes af dette lovforslag, efter vor opfattelse har arbejdet særdeles godt. De har været til stor gavn for indkøb af husdyr såvel som af maskiner. Det er et stort antal jordbrugere, der ved indkøbsforeningernes lånevirk-somhed er blevet i stand til hurtigere end ellers at få produktionen i gang. Ofte har det været muligt for indkøbsforeningerne at tilbyde gode dyr til rimelige priser, og med hensyn til maskiner har det været muligt at levere disse til priser, der lå væsentligt under almindelige dagspriser. Det må erkendes, at virksomheden har medvirket til at skabe sundere forhold på adskillige maskinområder.

Når dette er sagt, vil jeg gerne præcisere, at det er denne virksomhed, vi ønsker fortsat. Vi skønner, at arbejdsområdet for foreningerne har fundet det rigtige leje. Når vi derfor stiller ændringsforslag, er det for at bevare foreningerne i deres nuværende form. Vi foreslår ganske vist at tage afsnittet om udlån til anskaffelse af elektriske

husholdningsmaskiner ud af loven. Vi har dog bibeholdt vaskemaskiner. Efter de oplysninger, der foresligger for os, har afsnittet vedrørende husholdningsmaskiner kun været lidet benyttet. Lovens mening var at hjælpe på de områder, der omfattede landbrugsbedriften, og vi finder, at dette fortsat bør være tilfældet. Naturligvis vil det være en stor hjælp, om landbohusmødre kan få gode husholdningsmaskiner, men vi håber, at når der rækkes en hjælpende hånd ved produktionen, vil det være muligt for landbrugerne selv at skaffe sig de hjælpemidler, der skal anvendes i husholdningen, og vi finder det urigtigt her at favorisere et lille udsnit af befolkningen. Endnu er det almindeligt, at de private goder, den enkelte familie ønsker at skaffe sig, må den skaffe sig ved egne midler eller ved lån i de almindelige pengeinstitutter. Ved lovforslaget her sker der dette, at der stilles ret store statsmidler til rådighed til en virksomhed, der skal virke fremmende på produktionen, og vi accepterer denne ordning, men vi kan ikke forstå, at socialdemokraterne og de radikale her vil fremme en særlovgivning, der må se mærkværdig ud for den største del af befolkningen. Det må virke temmelig uforståeligt for en travl husmoder i byen eller for en travl udearbejdende husmoder, at nogle få medsøstre ved lån gennem statsmidler kan skaffe sig husholdningsmaskiner, medens de selv må vente med lignende køb, til det private budget åbner mulighed derfor. Hvilken husmoder vil ikke gerne have køleskab, støvsuger, røremaskine, elektrisk komfur eller andre maskiner, og i det foreliggende lovforslag gælder udvidelsen ikke blot elektriske maskiner, men også andre maskiner kommer med, d. v. s. at maskiner som en håndsymbaskine, en flødepisker også kommer ind under loven. Vi finder, at dette må være et privat anliggende uden statsstøtte. I flertallets forslag er ordet „hjælpe-midler“ ændret til: „driftsmidler“, og vi har i udvalget spurgt, hvad denne ændring indeholdt. Jeg håber, at ministeren nærmere kan gøre rede herfor. Skulle ordet „driftsmidler“ indeholde, at det drejer sig om landbrugsdriftsmidler, altså kun til anvendelse i selve landbrugsbedriften, er vi meget nær enighed i denne sag.

Endvidere foreslår vi lovens løbetid ændret fra 5 til 3 år og i konsekvens heraf